

[Marianne Jelved]

Man kunne ønske, og det kunne alle selvfølgelig, at der var mange midler til kulturudveksling på nye områder, til nye initiativer. Der er ikke mange midler, det kan man lige så godt sige. Der er ingen grund til at stå og lave spillfægtier omkring det. Men jeg forstår alligevel ikke – det er så et lille suk til hr. Jimmy Stahr – hvorfor etableringen af et dansk kulturinstitut i Riga skal føre til en klandring af regeringen.

Det kan man så notere sig, og jeg gør det med et skuldertræk, for uanset om der var mange midler og den danske regering havde kunnet etablere det kulturinstitut og havde gjort det, så er der altså også en værdi i, at folk selv skaber den slags ting, selv er med til at bidrage til det og føle et medansvar for, at der sker noget også i de lande. Det er slet ikke så dårligt, og dette skal ikke forstås som en undskyldning, men som et principielt argument for, at det efter vores opfattelse ikke er så slemt, når private tager initiativer på den slags områder, når der ikke er mange økonomiske midler og der derfor må prioriteres – og det vedkender jeg mig med opstrakte hænder. Efter Det Radikale Venstres opfattelse er det trods alt ikke den værste udfordring, heller ikke når man skal vælge og være med til at prioritere, fordi mange flere øjner ser på det. Der er måske også dermed bedre baggrund for at se, hvor der er mulighed for fornyelse, for nye initiativer, når man skal prioritere.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt følge fru Marianne Jelved op på to områder.

For det første vil jeg sige, at jeg også synes, at det er en god idé, at Kulturinstitutionen i Riga kører på private betingelser, og jeg var meget glad for, at Politiken, da man lavede den indsamling, henvendte sig til Det Danske Kulturinstitut og spurgte, om de ville overtage administrationen og arbejdet, og at de så beredvilligt sagde ja. Jeg følte, at der heri lå en anerkendelse af det arbejde, som Kulturinstitutionen havde lavet, og også en anerkendelse af, at vi her i Folketinget i de senere år har bevilget lidt ekstra penge.

Men jeg vil godt gøre opmærksom på, at når der er gået et eller to år, så er indsamlingspengene sluppet op, og så må vi ind i nogle overvejelser over, om vi kan skaffe nogle flere penge – for Kulturinstitutionen kan ikke gøre det alene – om vi så kan følge arbejdet op.

Så vil jeg sige med hensyn til den mellemfolkelige udveksling, som fru Marianne Jelved også talte om, at det jo blev nævnt i Østeuropadebatten, at der skulle laves en fond for mellemfolkelig udvikling, og jeg har forstået, at udenrigsministeren nu har sendt ideen videre til kulturministeren og vist også til undervisningsministeren. Jeg vil godt her i dag høre, hvordan det går med den fond, hvad man har tænkt sig at gøre ved den, hvordan man vil gå videre med tanken.

Duetoft (CD):

Også jeg vil gerne starte med at takke ministeren for redegørelsen. Den understreger jo, at kulturudveksling er vigtig. Den understreger, at der er en proces, der er i gang.

Jeg hilser med glæde, at regeringen har opdaget, at EF er en del af den proces. Vi er også indstillet på det bredere samarbejde, der ligger i, at man tager Nordisk Råd og Europarådet med i det, og alt i alt er vi godt tilfreds med den side af sagen.

Men i redegørelsen omtales der flere gange udtrykket »Danmarks kulturelle egenart« eller »det kulturelle særpræg«, og i al stilfærdighed kunne jeg da godt tænke mig her i dag at spørge: Hvilket?

Vi er et produkt af kulturudveksling. Dansk kultur er et produkt af kulturudveksling. Vi er et produkt af alle de store europæiske strømninger, som i århundreder er skyllet ind over vores land.

Jeg ved godt, at nationalismen dukkede op engang efter 1864, da vi havde mistet Sønderjylland. Så måtte vi jo til at komme lidt op på mærkerne herhjemme. Jeg ved også godt, at skandinavismen og de nordiske tanker kom nogenlunde samtidig. Men det skjuler jo bare, at Danmark inden da var en europæisk nation, at vi inden da kulturpolitisk var oversvømmet af romantikken, vi var oversvømmet af klassicismen og oplysningstiden og alle de andre store strømninger i Europa.

Derfor er det nok også vigtigt nu at sige, at fordi man i sidste århundrede havde et behov for at opbygge nationalstaten og nationalismen, så er det måske ikke rigtigt at gøre det i dag, og derfor er det nok vigtigt at understrege, at Danmark har en dansk udgave af noget, som alle de andre også har.